

nếu cho hai thì thêm đồng chí Hoàn. Nhưng sau đó lợi dụng lúc ông Đen đi biên giới vắng, ông Hoàn đã chữa lại danh sách, đưa ông lên số một, mà ông Kinh xuống số hai để nói dối cơ quan cán bộ và trực tiếp lên tỉ tê thuyết phục, mua chuộc trưởng phòng cán bộ để mình đi. Khi ông Đen ở biên giới về thì ông Hoàn đã đáp máy bay đi Liên Xô rồi.

Năm tháng sau, ông Hoàn ở Liên Xô về với một chứng nhận lớp tập huấn, mà ai đó khoe rùm beng lên là "Bằng đỏ" và một xe ô tô đầy hàng hoá.

Sau đó, khi đã có "Bằng" làm bùa hộ mệnh rồi, ông Hoàn tìm cách đẩy dần những đối thủ có khả năng ứng cử chức chủ nhiệm với mình. Cũng lợi dụng thời cơ ông Đen đi vắng, với danh nghĩa là Bí thư chi bộ cơ quan, thường trực chỉ huy được uỷ quyền của chủ nhiệm, "theo ý kiến anh Đen" ông Hoàn lần lượt lập danh sách cho kỹ sư Kinh và kỹ sư Bảy xuống rèn luyện cơ sở 6 tháng làm trung đoàn trưởng hoặc trung đoàn phó; sau đó sẽ về cơ quan cho chắc chắn. Đây là ý kiến ông Đen thật, nhưng ông Hoàn đã móc với trưởng phòng cán bộ không cho về nữa. Rồi

làm danh sách cho ông Mi người thay thế ông Kinh sau này về hưu... Thế là ông Hoàn chỉ còn một mình một gôn. Còn việc ông Đen đi thì là lẽ tất nhiên rồi. Đã từ lâu, Bộ Quốc phòng, Bộ Tư lệnh Công binh và nhiều nơi khác đã xin ông Đen và đề bạt ông Đen làm cấp chức cao hơn, nhưng Tư lệnh quân khu chờ làm xong công trình chi viện biên giới mới cho đi.

Sau khi ông Đen đi, nghiêm nhiên ông Hoàn lên ghế chủ nhiệm một cách ngon lành, thừa hưởng lại bao nhiêu thành quả của ông Đen để lại. Như anh em thường nói, ông Đen trồng cây và ông Hoàn được hái quả. Đúng là số ông Hoàn là số đỏ thật, không phải trồng cây mà lại được hái quả, mà toàn là quả ngon cả.

Nhưng trong việc hái quả của ông vẫn có chút vướng. Còn một số trợ lý già mà đáng lẽ xứng đáng đưa lên làm phó cho ông như kỹ sư Nghĩa, kỹ sư Nguyệt. .. nhưng nếu đưa cánh này lên thì ông không toàn quyền được, họ cũng là những "ông Đen" mới rồi, vừa có tài lại vừa có thế, cho nên ông Hoàn phải nhanh chóng đẩy "bọn này" ra khỏi đội hình, để đưa lớp trẻ, thật trẻ lên, dễ

sai khiến, vì họ chưa có thể lực gì, bảo gì phải nghe nấy.

Thế là thiếu tá Nghĩa và thiếu tá Nguyệt, trung tá Tuyên cùng một lúc được cấp trên báo nghỉ hưu, vì lý do quá tuổi quân hàm, cấp thiếu tá chỉ được dưới 40, mà các ông thì đều đã 42, 43 tuổi. Nguyên nhân do ông Đen là thế đấy!

Trong "thời kỳ ông Đen", Sở chỉ huy làm đường chi viện biên giới ở "Công trường 84" và do trung tá kỹ sư Võ Văn Bảy là phó chỉ huy thường trực tại đây. Công trường có nhiều hướng, mỗi hướng có một chỉ huy khu vực do các kỹ sư trực tiếp đảm nhiệm. Thiếu tá Nguyễn Thế Nghĩa đặc trách ở hướng sát biên giới.

Do tình hình cung cấp than cho quân đội ngày càng khó khăn, than chất đốt, than xây dựng, than sinh hoạt, than sản xuất... với nhu cầu ngày càng lớn. Hàng năm công ty than chỉ cung cấp cho quốc phòng được 10-20% theo chỉ tiêu Nhà nước cấp. Do vậy Nhà nước phải giao nhiệm vụ cho quân đội, và cho phép quân đội khai thác than ở các mỏ nhỏ, các vỉa than mà trữ lượng và chất lượng không cao; mang tính chất khai thác tận dụng những nơi mà các xí nghiệp Nhà

nước đã bỏ dở hoặc không đáng đầu tư khai thác. Hàng chục đơn vị chủ lực, địa phương, quân binh chủng đến lao vào khai thác than để tự sử dụng và tiêu dùng. Nhiều đơn vị có khả năng, còn khai thác nộp cho Nhà nước theo kế hoạch hàng năm. Chỉ trong vòng 1-2 năm triển khai, các lực lượng khai thác mỏ nhỏ và nhật than rơi vãi của quân đội đã khai thác cho Nhà nước từ 50 đến 60 vạn tấn/năm. Một khối lượng không nhỏ, bằng 1/10 đến 1/8 tổng sản lượng than hàng năm của cả nước.

Một trong những đơn vị hưởng ứng và nhận kế hoạch khai thác than này đầu tiên, là lực lượng công binh quân khu. Mà trực tiếp là công trường 84 ông Đen đã nhạy bén sớm với việc khai thác than và giao cho trung tá Bảy cùng cơ quan công trường làm thủ tục. Một mặt ông lên Ủy ban kế hoạch Nhà nước và Hội đồng Bộ trưởng để xin khai thác lớn cho Nhà nước, nhưng trước mắt cứ liên kết liên doanh với các lực lượng tại chỗ để khai thác, đáp ứng nhu cầu than cho quân khu.

Qua môi giới của một số cán bộ thuộc cơ quan Tỉnh, ông Bảy đã gặp gỡ Đoàn địa chất 93, một

đơn vị đang muốn khai thác than mà không có trang thiết bị và lực lượng. Đoàn được tỉnh và Liên đoàn cho phép khai thác để cải thiện đời sống cho cán bộ công nhân viên và một phần nộp cho Liên đoàn. Thế là một bản hợp đồng liên kết khai thác than giữa công trường 84 và đoàn 93 y do trung tá Bảy và ông Ánh, đoàn trưởng đoàn 93y ký.

Ông Đen đã trực tiếp đi khảo sát thực địa và phê duyệt biên bản hợp đồng này, ông còn trực tiếp đi lại nhiều lần để tham gia thiết kế xây dựng cơ bản, cầu đường bến bãi... Và quyết định cấp kinh phí đầu tư và trang thiết bị xe máy. Chỉ trong vòng hai tháng sau, lực lượng công binh công trường 84 đã mở xong tuyến đường và bến bãi, xây dựng xong lán trại và tiến hành việc bóc đất đá. Một tháng sau nữa, núi than nhỏ đã được bóc trần và chuyên xe than đầu tiên đã vận chuyển ra cảng.

Trước mắt, trong thời gian xây dựng cơ bản, làm đường, ông Đen giao cho công trường 84 của ông Bảy thực hiện. Và sau đó, ý định ông sẽ điều kỹ sư Nguyễn Thế Nghĩa ra phụ trách việc khai thác này. Dẫu sao anh ta vẫn là kỹ sư địa chất,

lại quen thuộc vùng này, lại là cán bộ cũ của đoàn 90X. Ông Đen còn muốn phát triển thành xí nghiệp khai thác than và giao cho kỹ sư Nghĩa làm giám đốc. Hàng năm xí nghiệp sản xuất và giao nộp cho Nhà nước từ 20-30 vạn tấn/ năm trong đó quân khu xin nhận qua chỉ tiêu kế hoạch 10 vạn tấn/ năm.

Rất tiếc, những ý định làm ăn lớn của ông Đen chưa được thực hiện thì ông đã chuyển đi công tác khác, để lại một mỏ than mới bắt đầu còn dang dở.

Ông Hoàn không thực hiện theo ý định của ông Đen bàn giao lại, ông phải có cách của riêng ông, thì mới đem lại lợi ích trực tiếp cho ông được. Hoàn đã cho Nghĩa nghỉ chuẩn bị hưu và giao cho Hương, một kỹ sư xe máy trẻ tuổi phụ trách mỏ than này. Hương là một sỹ quan trẻ, hăng hái nhiệt tình và xông xáo, nhưng lại chỉ là kỹ sư xe máy đơn thuần không hiểu biết gì về than và về xây dựng. Thành thử mấy tháng trời phụ trách mỏ than, mà năng xuất thì không làm được bao nhiêu, lại chi phí phân tán hết; nên nộp lên cấp trên chẳng bõ bèn gì. Anh ta lại còn móc ngoặc với nhiều cá nhân trong mỏ để

mua bán than, xăng dầu vật tư một cách vô tổ chức và lộ liễu. Một lần anh ta đã hung hăng, dùng xe bao vây cho lính dùng súng trấn áp một trạm bảo vệ mỏ để giải thoát xe mua xăng dầu, vụ đó gây chấn động, đài báo địa phương làm rùm beng lên, người ta kiện về đến quân khu. Vụ việc đó đến tai Tư lệnh, ông Hoàn bị gọi lên khiển trách.

Con bài thứ nhất thất bại, ông Hoàn lại tung con bài thứ hai. Đó là kỹ sư Tu, một kỹ sư giao thông. Tu cùng lứa với Hương, cũng là lớp người theo chủ nghĩa thực dụng, Tu tự biết mình không bằng Hương và hiểu rõ tâm địa quan thầy chỉ dùng mình lấp lỗ hổng một thời gian, nên anh ta cũng phải tranh thủ thời cơ, được tý gì hay tý ấy. Không dám làm ăn lớn và hùng hổ như Hương, anh ta "đi con đường nhỏ", đánh lẻ một mình, nhưng vốn không tinh ranh bằng Hương nên một hôm anh ta bị bảo vệ mỏ bắt quả tang đang mua một chiếc bình điện trái phép. Họ giao cho ban chỉ huy quân sự thị xã. Người ta buộc lòng phải tạm giam viên đại úy Tu và điện về quân khu. Phải mất ba ngày sau, quân khu mới đến xin nhận người đưa về xử trí kỷ luật.

Lần này không phải chỉ mình ông Hoàn đau đầu, mà cả Tham mưu trưởng quân khu cũng bị Tư lệnh khiển trách vì đã không quản lý cấp dưới được chặt chẽ. Tư lệnh yêu cầu Bộ tham mưu phải trực tiếp quản lý mỗ thạn này. Phải tổ chức bộ máy chỉ huy lãnh đạo cho tử tế, bảo đảm sản xuất đồng thời phải bảo đảm an toàn và giữ gìn trật tự an ninh xã hội, giữ nghiêm pháp luật của Nhà nước và địa phương.

Sau hoà bình lập lại, thống nhất nước nhà, trước cảnh đoàn viên của nhiều gia đình, nhiều đôi trai gái đã thành đứng tuổi, em rất tủi lòng. Em chẳng còn ai để mà chờ đợi. Chỉ có anh, mà anh thì đã mất rồi. Nhưng có một nỗi day dứt lương tâm em, em phải đến tìm gia đình anh, người nhà anh hoặc đến nhà cô em gái của anh chẳng hạn, để hỏi thăm tin tức về anh, những tin tức cuối cùng của anh, như giấy báo tử chẳng hạn, như hồ sơ mộ chí chẳng hạn, để nếu có dịp vào miền Nam công tác sau này, em sẽ tìm đến nấm mộ của anh, em sẽ thắp nén hương vĩnh biệt cuối cùng hoặc để hàng năm đến ngày giỗ của anh, em sẽ một mình thắp hương trong tâm hồn em để tưởng nhớ tới anh.

Em thật đoảng quá, em thật có lỗi với em gái anh, thậm chí đã mấy năm rồi, từ ngày cưới em đến nay, chưa lần nào đến thăm lại em gái anh, mặc dầu mỗi năm đôi ba lần, em cũng về Hà Nội. Bởi vì Chung đã cấm em không được đến thăm em gái của anh nữa. Anh ta bảo: "Không nên khuấy động nỗi buồn của gia đình", hay vì chính em không dám đến thăm em gái anh nữa, vì em đã dứt tình với anh rồi, em thấy ngượng ngùng làm sao ấy; Hơn nữa mỗi lần đến, nhìn thấy em gái anh em lại nhớ đến anh, nỗi nhớ nhưng đau buồn càng làm em thêm day dứt lương tâm. Nhưng đến nay em mới thấy mình thật là không phải. Nên em phải đến để xin lỗi em gái anh, để chia buồn với gia đình anh. Và nhất định phải hỏi những tin tức cuối cùng về anh.

Nhưng em cứ lần lữa mãi, chưa có dịp về Hà Nội, phần vì bận công tác, công việc của Đoàn, phần vì em đang mải miết và gấp rút hoàn thành đề tài của anh, rồi lại tiếp đến đề tài của em, em cũng đang phải thu thập một số tư liệu, số liệu ban đầu trong một vùng than mới, mà Đoàn đang khoan thăm dò. Phần vì bận việc gia đình... Sau giải phóng, người ta đua chen nhau đi thăm

miên Nam, để tham quan du lịch, để mua bán kiếm chác. Chung còn hơn như thế, anh ta tìm cách cày cục xoay sở để đi bằng được hết chuyến này, chuyến khác; Nên em cứ phải bị giam lỏng ở nhà trông nhà, không thể đi đâu xa một vài ngày được.

Mãi đến mấy năm sau hoà bình, khi cái "hạnh phúc gia đình" của Chung và em ngày càng giảm sút. Khi nỗi day dứt lương tâm của em về anh ngày càng tăng lên. Khi mâu thuẫn trong nội tâm em đã được khẳng định, em phải đi tìm dấu vết của anh, cho dù sự mất mát đó sẽ làm tâm hồn em thêm đau buồn, sầu tủi.

Nhưng khi đến gặp em gái anh, thì mọi việc đều bất ngờ, mọi việc đều thay đổi hoàn toàn, tiếng kèn thủng trận trở về đang rung lên trong lòng em, thì tiếp ngay sau đó là tiếng sét đánh vào trúng trái tim em. Làm em phải choáng váng, làm em phải ngã quy xuống nền nhà, mà em gái anh phải bế em lên giường và cấp cứu cho em.

Ôi tin anh còn sống trở về như tiếng nhạc reo vui trong lòng em, trái tim em nhảy múa ca mừng, em bỗng dưng cười hớn hở như trẻ thơ, cứ tíu ta tíu tít hỏi thăm anh. Hiện giờ ở đâu,